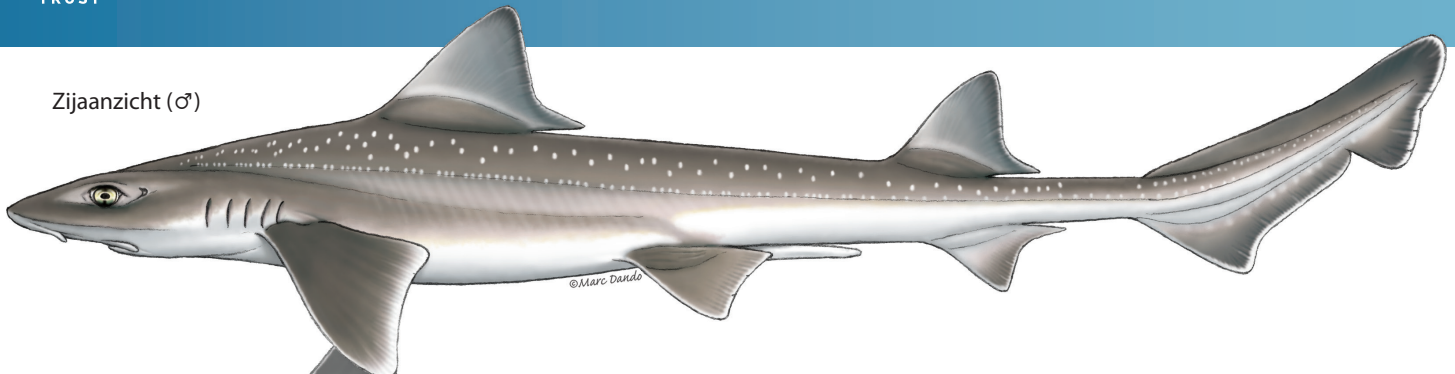
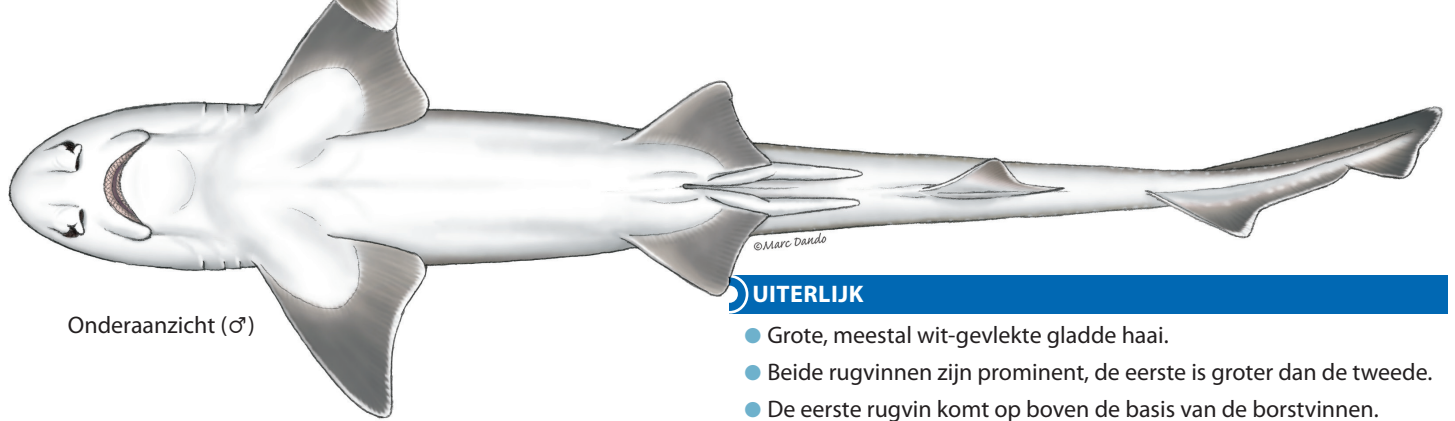

Zijaanzicht (♂)

Onderaanzicht (♂)

UITERLIJK

- Grote, meestal wit-gevlekte gladde haai.
- Beide rugvinnen zijn prominent, de eerste is groter dan de tweede.
- De eerste rugvin komt op boven de basis van de borstvinnen.
- Geen rugstekels.
- Grote borstvinnen.
- Anaalvin aanwezig.
- Grote staartkwab op de rug met grote inkeping en kwab aan het uiteinde.
- Grijs of grijsbruine rug.
- Soms met rijen witte vlekken op de flanken.
- Lichte buik.

De gevlekte gladde haai is een slanke soort met twee grote, prominente rugvinnen, de eerste groter dan de tweede. De eerste rugvin komt op boven de basis van de borstvinnen, de tweede rugvin net voor de aarsvin. Er zijn geen rugstekels en de losse flapjes achterop de basis van de vin zijn klein. De staartkwab op de rug is groot met een sterke inkeping en kwab op het uiteinde (Compagno, 1984).

Hij kan een gemakkelijk identificeerbare soort zijn, omdat hij in Europese wateren het enige lid van de *Mustelus*-genus is met witte vlekjes. Deze vlekjes kunnen echter ook verbleken of helemaal ontbreken, hetgeen betekent dat een *Mustelus*-exemplaar zonder witte vlekjes niet automatisch kan worden gekenmerkt als de gewone gladde haai, *Mustelus mustelus* (Farrell *et al.*, 2009). Fysiek kan er op drie manieren een juiste identificatie worden gemaakt. Ten eerste, bij de gevlekte gladde haai bedekken de buccofaryngeale tandjes het volledige gehemelte en de onderkant van de mond, terwijl bij de gewone haai alleen het puntje van de tong en de uiterste voorkant van het gehemelte bedekt is. Ten tweede reiken bij de gevlekte gladde haai de langwerpige randen van de huidtandjes slechts tot de helft van hun lengte terwijl ze bij de toonhaai de hele lengte beslaan (Compagno, 1984). Tenslotte is bij de twee soorten de verbinding tussen het vrouwtje en het embryo anders.

Geen van deze methodes zijn erg bruikbaar bij het determineren van levende haaien of bij grote aantallen. Vooral de laatste methode werkt alleen voor zwangere vrouwtjes die heel zijn gevangen. Genetische identificatiemethodes worden daarom meer gangbaar (Farrell *et al.*, 2009). Van soortgelijke soorten uit een andere genus kan hij worden onderscheiden van de ruwe haai, *Galeorhinus galeus*, door zijn grote tweede rugvin, en van de doornhaai, *Squalus acanthias*, door de aanwezigheid van een aarsvin of het ontbreken van rugstekels (Compagno, 1984).

Op de rug en flanken is hij meestal grijs tot grijsbruin, maar niet altijd, met witte vlekken. Er zijn geen donkere vlekken of strepen. Zijn buik is lichter tot wit (Farrell *et al.*, 2009).

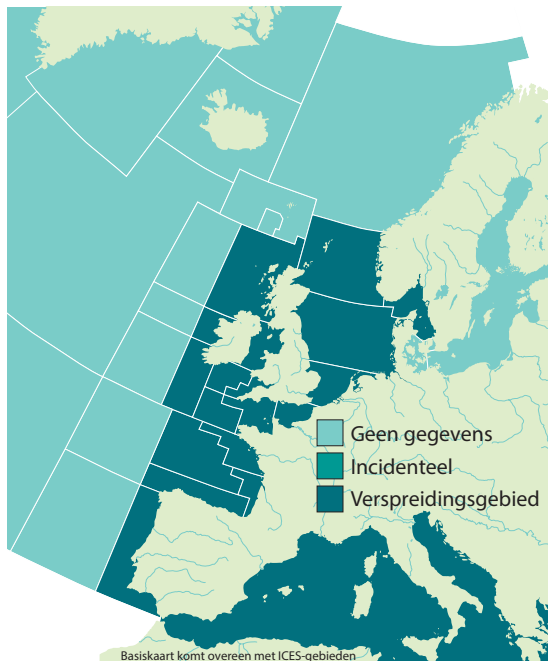
ALGEMENE NAMEN

Gevlekte Gladde Haai (NL), Gladde toonhaai (NL), Starry Smoothhound (UK), Stellate Smoothhound (UK), Aristotle's Shark (UK), Emissole Tacheté (Fr), Musola Estrellada (Es).

SYNONIEMEN

Squalus hinnulus (Blainville, 1825), *Mustelus stellatus* (Risso, 1826), *Mustelus plebeius* (Bonaparte, 1834), *Mustelus equestris* (Bonaparte, 1834), *Squalus albomaculatus* (Plucar, 1846), *Squalus edentulus* (Doderlein, 1881).

VERSPREIDING

De gevlekte gladde haai wordt aangetroffen in het noordoostelijk deel van de Atlantische Oceaan van de Britse Eilanden tot Mauritanië en de Canarische Eilanden, met inbegrip van de Middellandse Zee (Compagno, 1984). Verwarring met de gewone toonhaai, *Mustelus mustelus*, kan betekenen dat de gegevens onvolledig zijn.

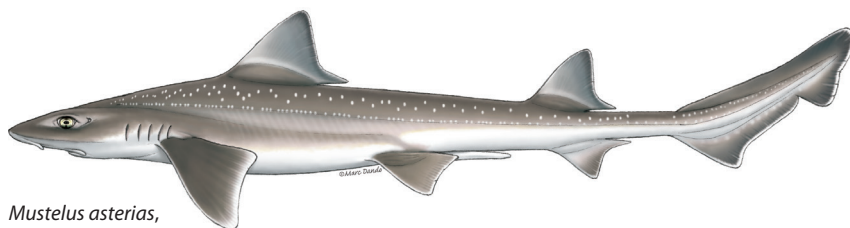
VERGELIJKBARE SOORTEN

Mustelus mustelus, Gladde haai

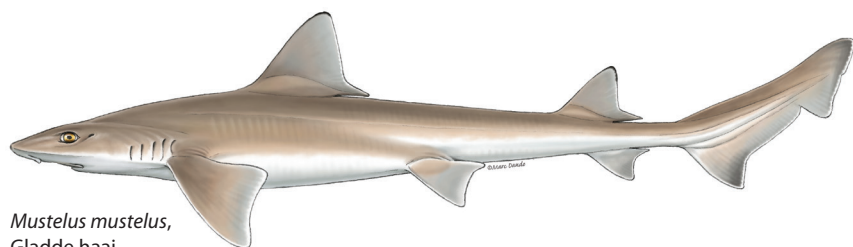
Mustelus punctulatus, Zwartvlektoonhaai

Galeorhinus galeus, Ruwe haai

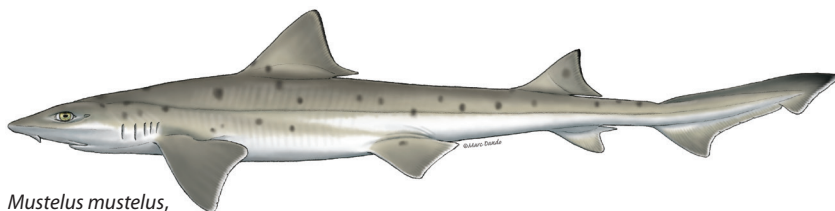
Squalus acanthias, Doornhaai

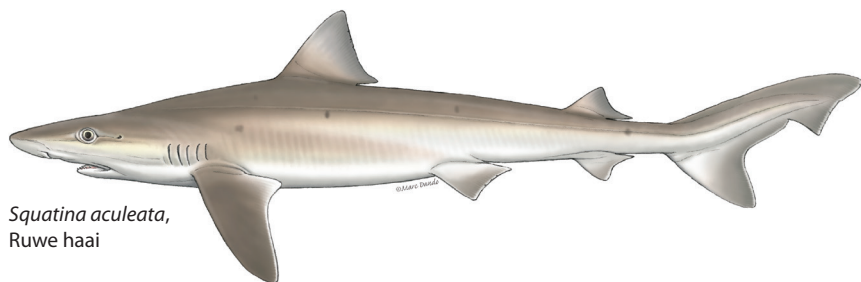
Mustelus asterias,
Gevlekte gladde haai

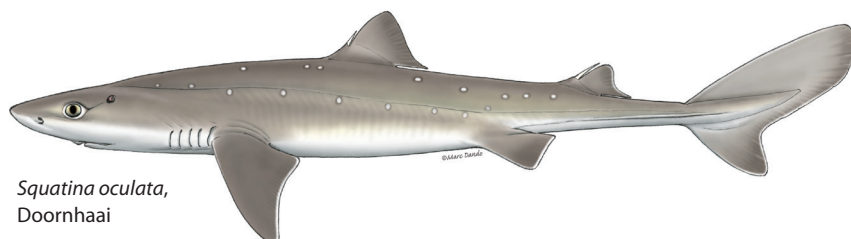
Mustelus mustelus,
Gladde haai

Mustelus mustelus,
Zwartvlektoonhaai

Squatina aculeata,
Ruwe haai

Squatina oculata,
Doornhaai

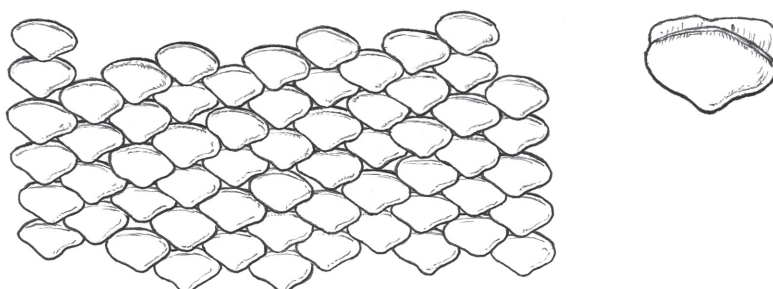
(Niet op schaal)

TANDEN

De tanden zijn asymmetrisch, met afgeplatte punten.

Hele jonge haaien hebben soms ook kleine scherpe tandjes (Compagno, 1984).

De gehele mondholte is bedekt met buccofaryngeale tandjes (Farrell et al., 2009)

ECOLOGIE EN BIOLOGIE

HABITAT

De gevlekte gladde haai is een kustsoort die zich ophoudt in het ondiepe water voor de kust van het continent en eilanden, en wordt meestal aangetroffen op of dichtbij de bodem van de bij eb droogvallende zone tot tenminste 100 m. Hij lijkt een voorkeur te hebben voor zand- en grintbodems (Compagno, 1984).

DIEET

Een onderzoek uit 1996 in de Ierse Zee toont aan dat het dieet van de gevlekte gladde haai voor 97,4% uit kreeftachtigen bestaat. Hiervan is de *Liocarcinus* spp. (56,1%) de belangrijkste prooi, gevolgd door *Pagurus* spp. (7,1%). De onderzochte maaginhoud bestond voor slechts 1,86% uit vis, en de enige aangetroffen weekdieren waren Holothuroidea (0,7%) (Ellis *et al.*, 1996). Bovendien is vastgesteld dat heremietkreeft compleet met schelp en anemomen worden opgegeten (Compagno, 1984).

VOORTPLANTING

Anders dan de gladde haai, *Mustelus mustelus*, is de gevlekte gladde haai levendbarend zonder placenta, of eierlevendbarend (Farrell *et al.*, 2009). In Tunesië is gedocumenteerd dat vrouwtjes en mannetjes geslachtsrijp worden bij een totale lengte van respectievelijk 96 cm en 75 cm. Paren en baren gebeuren beide tijdens de zomer, de zwangerschap duurt 12 maanden. De worpen zijn klein (10–35 foetussen) en het aantal jongen staat in verhouding tot de lengte van de moeder (Capape, 1983). Bij de geboorte zijn de jongen ongeveer 30 cm lang (Compagno, 1984).

COMMERCIEEL BELANG

De gevlekte gladde haai is vooral een bijvangstsoort in het noordoostelijke deel van de Atlantische Oceaan, gevangen door bodemvissers, beuglijn- en zeegvisserij (Compagno, 1984). Hij heeft weinig tot geen commercieel belang in Noord-Europa, maar in de Middellandse Zee wordt er gericht op gevestigd en is hij een van de waardevolste soorten (Anon, 1997). Hij is populair bij sportvissers (Anon, 2007).

BEDREIGINGEN, BESCHERMING EN WETGEVING

De gevlekte gladde haai is een wijdverbreide soort, ook al komt hij niet heel veel voor. Hij wordt als bijvangst gevangen in bodem- en zeegvisserij maar er lijkt geen directe bedreiging te zijn voor een te sterke exploitatie in de Atlantische Oceaan (Ellis, 2000). In de Middellandse Zee wordt wel gericht en intensiever op hem gevestigd vanwege zijn vlees. Er is nog te weinig inzicht in wijdverbreide populatietrends, maar hij is uitgeroeid in de Golfe du Lion, noordwestelijk deel van de Middellandse Zee (Aldebert, 1997). Er lijkt geen onmiddellijke bedreiging te bestaan voor een te sterke exploitatie (Ellis, 2000).

IUCN RODE LIJST BEOORDELING

Near Threatened (2014) - Bijna bedreigd (2014) in Europese wateren.

BEHANDELING

- Voorzichtig behandelen.
- Scherpe tanden en krachtige kaken.
- Ruwe huid.

REFERENTIES

- ALDEBERT, Y. 1997. Demersal resources of the Gulf of Lions (NW Mediterranean). Impact of exploitation on fish diversity. *Vie et Milieu*, Vol. 47 (4): 275-284.
- ANONYMOUS. 1997. Shark Fisheries and Trade in Europe. TRAFFIC.
- ANONYMOUS. 2007. Examination of the Ecology and Biology of the Smooth hound (*Mustelus mustelus*, *Mustelus asterias*) in Irish Waters. Central Fisheries Board, Ireland.
- CAPAPE, C; 1983. New Data on the Biological of the Reproduction of *Mustelus asterias* Cloquet, 1821 (Pisces, Pluerotremata, Triakidae) from Tunisian Coasts. *Vie et Milieu*, Vol. 33 (3-4): 143-152.
- COMPAGNO, L. J. V. 1984. Sharks of the World: An Annotated and Illustrated Catalogue of Shark Species Known to Date. Volume 4, Part 1. Hexanchiformes to Lamniformes. FAO. Rome, Italy.
- ELLIS, J. 2000. *Mustelus asterias*. In: IUCN 2008. 2008 IUCN Red List of Threatened Species. www.iucnredlist.org.
- ELLIS, J. R., PAWSON, M. G., SHACKLEY, S. E. 1996. The Comparative Feeding Ecology of Six Species of Sharks and Four Species of Ray (Elasmobranchii) in the North-East Atlantic. *J. Mar. Biol. Ass. UK*. 76: 89-106.
- FARRELL, E. D., CLARKE, M. W., MARIANI, S. 2009. Short Communication. A Simple Genetic Identification Method for Northeast Atlantic Smoothhound Sharks (*Mustelus* spp.). *ICES Journal of Marine Science*. Vol. 66 (3): 561-565.

Tekst: Richard Hurst.
Illustraties: Marc Dando.

Literatuurverwijzing

Shark Trust; 2010. An Illustrated Compendium of Sharks, Skates, Rays and Chimaera. Chapter 1: The British Isles and Northeast Atlantic. Part 2: Sharks.

Neem voor verbeteringen of correcties contact op met:
Sportvisserij Nederland, Tel. 030-6058400
vangstenregistratie@sportvisserij nederland.nl
www.sportvisserij nederland.nl

Oorspronkelijke tekst:
The Shark Trust, 4 Creykes Court, The Millfields
Plymouth, Devon PL1 3JB, Verenigd Koninkrijk
www.sharktrust.org, e-mail: enquiries@sharktrust.org

Kijk voor meer materiaal op www.haairog.nl (Nederlands)
www.sharktrust.org/ID (Engels)

Registered Company No. 3396164.
Registered Charity No. 1064185

Deze Nederlandse uitgave werd mogelijk gemaakt door:

www.sportvisserij nederland.nl/

www.dutchsharksociety.org

www.elasmobranch.nl/